

DigIT: Developing Digital Skills and Tools for Better Inclusion of Refugees and Immigrants

Project Reference: 2021-1-PL01-KA220-HED-000032041

Verktøysett for opplæring i høyere utdanning (HE) for lærere

KAPITTEL-6

Muligheter for økonomisk støtte: avgiftsstatus, studiestøtte, stipender, stipend og andre former for støtte / Alternative progresjonsveier og finansieringsmuligheter for flyktninger/innvandrere som ikke er berettiget til avgiftsstatus/studiestøtte i hjemlandet

**Co-funded by
the European Union**

Ansvarsfraskrivelse Dette prosjektet er finansiert med støtte fra EU-kommisjonen. Innholdet på dette nettstedet representerer kun forfatternes synspunkter og er deres eget ansvar. Kommisjonen er ikke ansvarlig for eventuell bruk av informasjonen på nettstedet.

Innholdsfortegnelse

<i>Innledning</i>	3
Kapittel 6	4
<i>Muligheter for økonomisk støtte: avgiftsstatus, studiestøtte, stipender, stipend og andre former for støtte / Alternative progresjonsveier og finansieringsmuligheter for flyktninger/innvandrere som ikke er berettiget til avgiftsstatus/studiestøtte i hjemlandet</i>	4
<i>Innledning</i> :	4
<i>Bakgrunn for utfordringen</i> :	4
<i>Kriterier for rett til ulike typer økonomisk støtte, inkludert studieavgift, studiestøtte, stipend, stipender og andre former for støtte</i>	6
<i>Strategier for hvordan flyktninger og innvandrere kan navigere i søknadsprosessen for økonomisk støtte</i>	7
<i>Alternative finansieringsmuligheter for flyktninger/innvandrere som ikke er berettiget til hjemmefra eller studiestøtte</i>	9
<i>Eksterne kilder</i>	11
<i>Referanser</i> :	12

Innledning

Tilgang til høyere utdanning er en grunnleggende rettighet som bør gjelde for alle, uavhengig av bakgrunn og livssituasjon. Flyktninger og innvandrere møter imidlertid ofte en rekke barrierer som hindrer dem i å oppfylle sitt ønske og sin motivasjon for å ta høyere utdanning. Disse barrierene kan være av kulturell, sosial, økonomisk og juridisk art, og det kreves en felles innsats fra alle interessenter for å overvinne dem.

Fagfolk i høyere utdanning spiller en avgjørende rolle når det gjelder å lette tilgangen til høyere utdanning for flyktninger og innvandrere, ettersom de er i en unik posisjon til å gi skreddersydd støtte og veiledning. Fagfolk i høyere utdanning må imidlertid være klar over de spesifikke utfordringene flyktninger og innvandrere står overfor, og de må ha de nødvendige ferdighetene og kunnskapene for å håndtere disse utfordringene.

Denne digitale verktøykassen er utviklet for å imøtekomme dette behovet ved å gi fagpersoner i høyere utdanning, medlemmer av studentforeninger, sosialarbeidere, lærere/karriererådgivere fra skoler og høyskoler og ansatte i hjelpeorganisasjoner for flyktninger en omfattende veiledning i hvordan man kan lette tilgangen til høyere utdanning for flyktninger og innvandrere. Målet med verktøykassen er å øke kompetansenivået og den sosioøkonomiske bevisstheten blant ansatte i høyere utdanning, styrke flyktningers/innvandreres faglige og personlige utvikling og oppmuntre flyktninger/innvandrere til å ta utdanning og bidra til samfunnsutviklingen.

For å sikre verktøykassens nøyaktighet og pålitelighet er anbefalingene basert på den siste juridiske og politiske utviklingen som påvirker tilgangen til høyere utdanning, samt beste praksis identifisert av eksperter på området. Denne digitale verktøykassen er laget for å være en verdifull ressurs for fagpersoner i høyere utdanning og andre interessenter som er involvert i å legge til rette for at flyktninger og innvandrere får tilgang til høyere utdanning. Ved å utstyre fagpersoner i høyere utdanning med den nødvendige kunnskapen og ferdighetene de trenger for å håndtere barrierene flyktninger og innvandrere møter, kan vi fremme sosial inkludering, mangfold og samfunnsutvikling.

Kapittel 6

Muligheter for økonomisk støtte: avgiftsstatus, studiestøtte, stipender, stipend og andre former for støtte / Alternative progresjonsveier og finansieringsmuligheter for flyktninger/innvandrere som ikke er berettiget til avgiftsstatus/studiestøtte i hjemlandet

Innledning:

Tilgang til høyere utdanning for flyktninger og innvandrere er et komplekst og mangesidig problem, som ofte forsterkes av økonomiske barrierer. Selv om noen flyktninger og innvandrere kan ha rett til studieavgift eller studiestøtte, er mange andre ekskludert fra disse formene for støtte på grunn av sin innvandringsstatus. Dette er en stor utfordring for dem som ønsker å ta høyere utdanning, men som ikke har økonomiske ressurser til det. Det finnes imidlertid alternative progresjonsveier og finansieringsmuligheter som kan bidra til å bygge bro over dette gapet og gi muligheter for flyktninger og innvandrere som ikke er kvalifisert for tradisjonell økonomisk støtte. Denne modulen tar for seg slike alternativer, og starter med en bakgrunn for utfordringen, etterfulgt av ulike temaer knyttet til økonomisk støtte til flyktninger/innvandrere som ønsker å ta høyere utdanning.

Bakgrunn for utfordringen:

Med tanke på hvor viktig utdanning er for å styrke flyktninger og innvandrere, er det viktig å utforske og fremme alternative progresjonsveier og finansieringsmuligheter. På den måten kan høyere utdanningsinstitusjoner, myndigheter og organisasjoner bidra til å skape et mer inkluderende og rettferdig utdanningslandskap som sikrer at alle, uavhengig av innvandringsstatus, har mulighet til å ta høyere utdanning og oppnå sine ambisjoner.

Alternative progresjonsveier er veier som gir flyktninger og innvandrere tilgang til høyere utdanning på utradisjonelle måter. Det kan dreie seg om grunnleggende programmer, adgangskurs, brobyggingsprogrammer eller yrkesopplæring som kan gi de nødvendige kvalifikasjonene og ferdighetene for å komme inn på høyere utdanning. Disse løpene gir den enkelte mulighet til å utvikle sine akademiske evner, forbedre språkkunnskapene og skaffe seg de nødvendige forutsetningene for å komme inn på høyere utdanningsinstitusjoner.

I tillegg til de alternative studieløpene finnes det ulike finansieringsmuligheter for flyktninger og innvandrere som ikke har rett til studiefinansiering. Stipend og stipender som er spesielt utformet for flyktninger og innvandrere, kan gi økonomisk støtte og gjøre det mulig for dem å ta høyere utdanning. Disse stipendene kan tilbys av utdanningsinstitusjoner, offentlige

etater, ideelle organisasjoner eller private stiftelser som anerkjenner viktigheten av å støtte mangfoldige og marginaliserte studentgrupper.

I tillegg finnes det samfunnsbaserte initiativer og grasrotinitiativer som støtter flyktninger og innvandrere i deres utdanningsløp. Disse initiativene kan omfatte crowdfunding-kampanjer, mentorprogrammer, sponsorordninger eller partnerskap med lokale organisasjoner, bedrifter eller filantroper. Slike initiativer tar sikte på å fjerne de økonomiske barrierene flyktninger og innvandrere står overfor, og skape muligheter for dem til å ta høyere utdanning.

Det er en rekke faktorer knyttet til flyktningers og innvandreres unike situasjon og innvandringsstatus som gjør det vanskelig for dem å få tilgang til høyere utdanning. Her er noen viktige bakgrunns punkter:

- **Begrensninger knyttet til innvandringsstatus:** Flyktninger og innvandrere møter ofte utfordringer knyttet til sin innvandringsstatus, noe som kan påvirke deres rett til visse former for økonomisk støtte. Mange land har spesifikke regler og krav når det gjelder studieavgift og studiestøtte, noe som kan utelukke personer med visse innvandringsstatuser fra å få tilgang til disse ytelsene.
- **Bostedskrav:** I noen land er det en forutsetning for å få rett til studieavgift eller studiestøtte at man oppfyller bostedskravene. Dette kan være en utfordring for flyktninger og innvandrere som nylig har ankommet et nytt land og kanskje ikke oppfyller de nødvendige bostedskravene.
- **Økonomiske begrensninger:** Flyktninger og innvandrere kommer ofte fra vanskelige kår og har opplevd flukt, konflikt eller andre vanskeligheter. Disse omstendighetene kan føre til at de har begrensede økonomiske ressurser, noe som gjør det vanskelig å betale kostnadene forbundet med høyere utdanning, for eksempel skolepenger, levekostnader, lærebøker og annet undervisningsmateriell.
- **Begrenset tilgang til jobbmuligheter:** Mange flyktninger og innvandrere møter hindringer når de søker arbeid på grunn av språkbarrierer, manglende anerkjennelse av kvalifikasjoner eller diskriminering. Denne begrensede tilgangen til stabilt arbeid kan gjøre det enda vanskeligere for dem å finansiere utdanningen sin på egen hånd.
- **Mangel på informasjon og veiledning:** Flyktninger og innvandrere kan mangle informasjon og veiledning om hvilke muligheter som finnes for økonomisk støtte til høyere utdanning. Språkbarrierer, manglende kjennskap til utdanningssystemet og

begrenset kunnskap om økonomiske støtteprogrammer kan ytterligere hindre dem i å få tilgang til finansiering.

- **Ulikhet i utdanningsmuligheter:** Spørsmålet om økonomi og finansiering forsterker eksisterende ulikheter i tilgangen til høyere utdanning. Uten økonomisk støtte kan flyktninger og innvandrere være ute av stand til å forfølge sine akademiske ambisjoner, noe som begrenser deres muligheter for personlig og profesjonell vekst.

For å sikre flyktninger og innvandrere lik tilgang til høyere utdanning og for å utnytte potensialet og talentene til disse menneskene, er det avgjørende å ta tak i spørsmålet om finansiering. Ved å anerkjenne og håndtere de økonomiske barrierene de står overfor, kan samfunnet fremme inkludering, mangfold og sosial mobilitet, slik at flyktninger og innvandrere kan bidra til samfunnet og bygge en bedre fremtid for seg selv og sine familier.

Kriterier for rett til ulike typer økonomisk støtte, inkludert studieavgift, studiestøtte, stipend, stipender og andre former for støtte

Hvilke kriterier som gjelder for ulike typer økonomisk støtte, inkludert studieavgift, studiestøtte, stipend og andre former for støtte, spiller en viktig rolle for flyktninger og innvandreres tilgang til høyere utdanning. Her er en oversikt over problemstillingen:

- **Kvalifisering for avgiftsstatus:** Gebyrstatus refererer til klassifiseringen av studenter med hensyn til skolepenger. I mange land kan det være vanskelig for flyktninger og innvandrere å avgjøre hvilken avgiftsstatus de skal ha, ettersom denne ofte er basert på krav om bosted eller statsborgerskap. Avhengig av innvandringsstatus kan flyktninger og innvandrere bli kategorisert som internasjonale studenter, noe som vanligvis medfører høyere skolepenger enn om de studerer i hjemlandet.
- **Rett til studiestøtte:** Studiestøtteprogrammer, som lån eller stipend, er ofte tilgjengelige for å hjelpe studenter med skolepenger og levekostnader. Hvem som er kvalifisert for disse programmene, kan imidlertid variere avhengig av faktorer som bosted, statsborgerskap, innvandringsstatus og botid i et bestemt land. Flyktninger og innvandrere som ikke oppfyller de spesifikke kriteriene, kan bli ekskludert fra studiestøtte, noe som ytterligere hindrer dem i å ta høyere utdanning.
- **Kvalifisering for stipend:** Stipend er økonomiske tildelinger som gis til studenter basert på ulike kriterier, for eksempel akademiske prestasjoner, deltakelse i fritidsaktiviteter eller spesifikk demografisk bakgrunn. Selv om stipend kan være verdifulle ressurser for

flyktninger og innvandrere, har de ofte spesifikke krav som kan begrense tilgangen til dem. Noen stipend kan prioritere innenlandske studenter eller personer med en bestemt statsborgerskapsstatus, noe som gjør dem mindre tilgjengelige for flyktninger og innvandrere.

- **Kvalifisering for stipend:** Stipender er økonomiske støtteprogrammer som gir støtte til studentenes utdanningsutgifter. I likhet med stipend, kan stipend ha spesifikke kriterier for å være kvalifisert, som kan variere avhengig av finansieringsorganisasjonen eller institusjonen. Flyktninger og innvandrere kan ha vanskeligheter med å oppfylle kriteriene på grunn av innvandringsstatus eller andre faktorer, noe som ytterligere begrenser deres tilgang til økonomisk støtte.
- **Andre former for støtte:** I tillegg til tradisjonelle former for økonomisk støtte kan det finnes alternative muligheter for flyktninger og innvandrere. Det kan være samfunnsbaserte tilskudd, private sponsorater, crowdfunding-plattformer eller partnerskap med ideelle organisasjoner. Det kan imidlertid fortsatt finnes kriterier for hvem som er kvalifisert for disse formene for støtte, og flyktninger og innvandrere trenger tilgang til omfattende informasjon og ressurser for å kunne navigere i disse alternativene på en effektiv måte.

For å sikre flyktninger og innvandrere like muligheter til høyere utdanning, er det avgjørende å ta tak i spørsmålet om hvilke kriterier som gjelder for å få økonomisk støtte. Ved å undersøke og eventuelt revidere disse kriteriene kan institusjoner og myndigheter skape mer inkluderende retningslinjer og støttestrukturer som tar hensyn til disse personenes unike omstendigheter og behov. Dette kan bidra til å fjerne økonomiske barrierer og legge til rette for at flyktninger og innvandrere kan forfølge sine utdanningsambisjoner, bidra til samfunnet og forbedre sine utsikter til en lysere fremtid.

Strategier for hvordan flyktninger og innvandrere kan navigere i søknadsprosessen for økonomisk støtte

Å navigere i søknadsprosessen for økonomisk støtte kan være en kompleks og skremmende oppgave, spesielt for flyktninger og innvandrere som ikke er kjent med systemet. Nedenfor finner du noen strategier som kan hjelpe deg med å navigere i søknadsprosessen:

Undersøk hvilke muligheter for økonomisk støtte som finnes: Begynn med å sette deg inn i de ulike mulighetene for økonomisk støtte, for eksempel stipend, tilskudd, lån og

arbeidsstudier. Sett deg inn i kriteriene, søknadsfristene og dokumentasjonen som kreves for hver type støtte.

Søk veiledning og støtte: Ta kontakt med studiestøttekontorer, studieveiledere eller rådgivere ved utdanningsinstitusjonene for veiledning og støtte. De kan gi informasjon om tilgjengelige ressurser, hjelpe deg med å fylle ut søknadsskjemaer og svare på spørsmål eller bekymringer.

Forstå hvilke krav som gjelder: Sett deg grundig inn i hvilke krav som gjelder for hvert enkelt støtteprogram. Vær spesielt oppmerksom på krav til statsborgerskap eller bosted, akademiske kvalifikasjoner, økonomiske behov og eventuelle spesifikke demografiske kriterier. Finn ut om det finnes spesielle bestemmelser for flyktninger eller innvandrere.

Samle inn nødvendige dokumenter: Samle inn alle nødvendige dokumenter som kreves i forbindelse med søknadsprosessen. Det kan være identifikasjonspapirer, bevis på innvandrings- eller bostedsstatus, karakterutskrifter, selvangivelser eller næringsoppgaver og eventuell annen dokumentasjon som kontoret for økonomisk støtte ber om.

Undersøk stipend og bevilgninger: Undersøk og søk om stipend og legater som er tilgjengelige for flyktninger, innvandrere eller personer med en bestemt bakgrunn. Det finnes mange ressurser og databaser på nettet som gir informasjon om stipend som er skreddersydd for ulike demografiske grupper eller studieretninger. Vær oppmerksom på tidsfrister og søknadskrav.

Vurder alternative finansieringskilder: Utforsk alternative finansieringskilder, for eksempel private stipendier, samfunnsbaserte tilskudd eller sponning fra ideelle organisasjoner. Se etter lokale eller nasjonale organisasjoner som tilbyr økonomisk støtte spesielt til flyktninger eller innvandrere. Undersøk crowdfunding-plattformer som kan bidra til å samle inn penger til utdanningsutgifter.

Delta på workshops eller informasjonsmøter om økonomisk støtte: Mange utdanningsinstitusjoner og organisasjoner arrangerer workshops eller informasjonsmøter om økonomisk støtte. Delta på disse arrangementene for å få en bedre forståelse av søknadsprosessen, tilgjengelige ressurser og tips til hvordan du kan maksimere mulighetene for økonomisk støtte.

Vær organisert og overhold tidsfrister: Lag en sjekkliste over nødvendige dokumenter, søknadsfrister og innsendingskrav for hvert enkelt støtteprogram. Hold orden og sørg for at du

sender inn alle dokumenter og søknader i tide for å maksimere sjansene dine for å motta økonomisk støtte.

Alternative finansieringsmuligheter for flyktninger/innvandrere som ikke er berettiget til hjemmefra eller studiestøtte

For flyktninger og innvandrere som ikke har rett til studieavgift eller studiestøtte i hjemlandet, finnes det alternative finansieringsmuligheter for å støtte høyere utdanning. Disse alternativene kan variere fra land til land og fra utdanningsinstitusjon til utdanningsinstitusjon, men her er noen vanlige alternativer:

Stipend og bevilgninger: Se nærmere på stipend og legater som er spesielt utformet for flyktninger, innvandrere eller personer med underrepresentert bakgrunn. Det finnes en rekke organisasjoner, stiftelser og universiteter som tilbyr stipend for å støtte marginaliserte grupper i utdanningsløpet. Undersøk og søk om disse mulighetene, og vær oppmerksom på kriterier og søknadsfrister.

Private lån: Private lån fra banker eller finansinstitusjoner kan være et alternativ for å finansiere utdanningen. Selv om disse lånene vanligvis har høyere rente enn de offentlige studielånene, kan de gi finansiering til personer som ikke kvalifiserer for studiestøtte eller offentlig støtte. Det er viktig å sette seg nøye inn i vilkårene for private lån og vurdere de langsiktige økonomiske konsekvensene før man går videre.

Samfunnsorganisasjoner og ideelle organisasjoner: Mange samfunnsorganisasjoner, religiøse institusjoner og ideelle organisasjoner tilbyr økonomisk støtte til flyktninger og innvandrere som ønsker høyere utdanning. Disse organisasjonene kan ha egne programmer eller fond som støtter utdanning og kompetanseutvikling. Ta kontakt med lokale samfunnshus, innvandrersorganisasjoner eller flyktningbyråer for å høre om tilgjengelige finansieringsmuligheter.

Sponsing eller støtte til skolepenger fra arbeidsgiveren: Noen arbeidsgivere tilbyr utdanningsfordeler eller studiestøtte til sine ansatte. Hvis du jobber eller planlegger å jobbe mens du tar høyere utdanning, bør du undersøke om arbeidsgiveren din tilbyr økonomisk støtte til utdanningen. Det kan for eksempel dreie seg om hel eller delvis refusjon av skolepenger, stipend eller sponsorprogrammer.

Crowdfunding og pengeinnsamling: Vurder å bruke crowdfunding-plattformer eller organisere innsamlingskampanjer for å samle inn økonomisk støtte til utdanningen din. Del

historien din og utdanningsmålene dine med familie, venner og andre i lokalsamfunnet, og oppfordre dem til å bidra. Nettbaserte crowdfunding-plattformer er en praktisk måte å nå ut til et bredere publikum og samle inn donasjoner for å finansiere utdanningen din.

Deltidsarbeid og praksisplasser: Undersøk mulighetene for deltidsarbeid eller praksisplasser som kan bidra til å dekke utgiftene til utdanningen. Mange utdanningsinstitusjoner har jobbtavler eller karrieresentre som gir informasjon om ledige stillinger på eller utenfor campus. I tillegg kan praksisplasser gi verdifull arbeidserfaring og samtidig gi økonomisk kompensasjon.

Utdanningslån fra hjemlandet: Noen flyktninger eller innvandrere kan ha tilgang til utdanningslån eller økonomisk støtte fra hjemlandet. Undersøk om hjemlandet ditt tilbyr finansieringsprogrammer for høyere utdanning, og forhør deg om søknadsprosessen og kravene.

Utteksling og programmer for utdanning: Undersøk hvilke utvekslingsprogrammer som tilbyr økonomisk støtte til internasjonale studenter. Disse programmene har ofte spesifikke kriterier og krav, men de kan gi deg mulighet til å studere i utlandet og få tilgang til finansieringsalternativer som ikke er tilgjengelige der du bor.

Alternative utdanningstilbydere: Vurder alternative utdanningstilbydere som tilbyr mer fleksible betalingsalternativer eller reduserte skolepenger. Disse tilbyderne kan tilby nettbaserte kurs, yrkesrettet opplæring eller spesialiserte programmer som er i tråd med utdanningsmålene dine. Undersøk og sammenlign ulike institusjoner for å finne alternativer som passer din økonomiske situasjon.

Det er viktig å gjøre grundige undersøkelser og evaluere vilkårene og betingelsene for alle alternative finansieringsalternativer. Vurder de økonomiske og langsiktige konsekvensene før du forplikter deg. I tillegg bør du ta kontakt med utdanningsinstitusjoner, kontorer for økonomisk støtte og lokale støtteorganisasjoner for å få veiledning og råd om tilgjengelige finansieringskilder som er tilpasset din situasjon.

Eksterne kilder

- FNs flyktningorganisasjon - høyere utdanningsprogrammer for flyktninger:
<https://www.unhcr.org/education/higher-education.html>
- Europakommisjonens Erasmus+-program for flyktninger:
https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/opportunities-for-refugees_en
- The Refugee Studies Centre ved Universitetet i Oxford: <https://www.rsc.ox.ac.uk/>
- The Journal of Refugee Studies: <https://academic.oup.com/jrs>
- The Migration Policy Institute: <https://www.migrationpolicy.org/>
- The International Association of Universities - Refugees, Displaced Persons, and Higher Education: <https://www.iau-aiu.net/Refugees-Displaced-Persons-and-Higher-Education>
- The World University Service of Canada - Student Refugee Program:
<https://www.wusc.ca/our-work/student-refugees/>
- The Refugee Education Initiative: <https://refugeeeducationinitiative.org/>
- Open Society Foundations' støtteprogram for høyere utdanning:
<https://www.opensocietyfoundations.org/what-we-do/themes/higher-education-support-program>
- The International Refugee Assistance Project: <https://refugeerights.org/>
- Europeisk nettsted om integrering: https://ec.europa.eu/migrant-integration/library-document/report-health-refugees-and-migrants-who-european-region_en

Referanser:

Bennett, M. J. (2004). Å bli interkulturelt kompetent. I *Mot det flerkulturelle: En leser i flerkulturell utdanning*.

www.idrinstitute.org/allegati/IDRI_t_Pubblicazioni/1/FILE_Documento.pdf

British Council. (2016). Flyktningers tilgang til høyere utdanning: Politikk og praksis i Europa. Hentet fra

https://www.britishcouncil.org/sites/default/files/refugee_access_to_higher_education_report.pdf.

Europakommisjonen. (2016). Utdanning for flyktninger og asylsøkere i Europa: En studie av 15 medlemsstater. Hentet fra <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/0b0cdd2c-cd4e-11e5-a4b1-01aa75ed71a1/language-en>.

Friere, P. (1968). De undertrykte pedagogikk. Penguin.

Giroux, H. A. (1991). Grensepedagogikk og postmodernismens politikk. *Social Text*, 28, 51-67. <https://doi.org/10.2307/466376>

Windschitl, M. (2002). Innramming av konstruktivisme i praksis som forhandling av dilemmaer: En analyse av

En analyse av de konseptuelle, pedagogiske, kulturelle og politiske utfordringene lærere står overfor. *Review of Educational Research*, 72(2), 131-175.

<http://www.jstor.org/stable/3516031>

Hockings, (2011, s. 521).